

Saarde Sõnumid

Nr 9 (224) 24. september 2021

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Oleme märkamata jätnud septembri lõpu ja esimesed krõbedama külmaga hommikudki on meid juba tabanud. Sügisel on oma võlu – tore on panna end soojalt riidesse ja jalutada krõbisevate puulehtede sees, pärast aga minna tuppa sooja ja juua kuum tass teed. Jah, ka sügis on tore!

1. septembril alustas Saarde vallas kooliteed 39 õpilast, kellest 28 Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis ja 11 Surju Koolis. Võrreldes 2020. aastaga läks 2021. aastal esimesse klassi kahe kooli peale kokku kümme õpilast rohkem ja selle üle saab olla ainult hea meel.

Hea meel on ka selle üle, et Saarde Kommunaal OÜ soetas Saarde valla õpilasiinide teenindamiseks kaks uut Mercedes-Benz Sprinter bussi. Ikka selleks, et valla kaugematest nurkadest tulevad lapsed jõuaksid kooli kindlalt ja turvaliselt.

Kahjuks peab jätkuvalt peatuma ka Covid-19 viirusest tingitud olukorral, sest see puudutab praeguseks taaskord otseselt ka meie asutuste igapäevast tööd. Saarde valla elanikud on vaktsineerimisel olnud tublid ja praeguseks on vaktsineerimisega hõlmatud 62,64% elanikest, kuid kindlasti on vajalik hõlmatuse protsenti veelgi suurendada. Vähemalt ühe doosi on praeguseks saanud 2388 inimest ja vaktsineerimiskuur on lõpetatud 2241 inimesel. Kes vähegi tunneb, et soovib ennast vaktsineerida lasta, siis julgustan neid kasutama veebilehte www.vaktsineeri.ee, et leida endale vaktsineerimiseks sobivaim koht. Lisaks on antud lehel näha ka see info, millist vaktsiini kuskil kasutatakse ja soovi korral on võimalik hoopis selle alusel oma valik teha. Vaktsineerimine on tasuta ja paljudes kohtades on võimalik teha seda eelregistreerimiseta.

Et aga oma viimane vallavanema veerg positiivselt lõpetada, tahan öelda, et see lühike aeg on olnud ääretult põnev ja õpetlik. Tahan tänan kõiki, kes andsid mulle võimaluse seda tööd teha. Kindlasti tänan kogu vallavalitsuse toetavat meeskonda, ilma kellelta ei oleks olnud võimalik töötada olukorras, kus mitu inimest on koosseisust puudu. Kõik on andnud endast parima ja meile kõigile jääb sellest perioodist meelde päris mitmeid tulekahjusid, mida koos kustutasime. Just neil hetkedel oli tunda, et kui teha koos, siis saab kõigega hakkama. Aitäh!

Külli Karu
vallavanem

Saarde valla Kaunis Kodu 2021

Nagu varasematel aastatel nii ka tänavu korraldati Saarde vallas heakorra- ja kaunimate kodude konkurss tunnustamiseks kohalike elanikke ja ettevõtteid, kes loovad oma kinnistu heakorras- tamise, kujundamise ja haljastamisega valla üldpilti kaunimaks.

Kahjuks ei esitatud sel aastal vallakodanike poolt mitte ühtegi Saarde valla kauni kodu kandidaati. Seepärast pakkus konkursikomisjon enda nägemuse järgi välja kaheksa enam silma jäänud majapidamist. Iga kandidaat oli omapäraselt kaunis ja eriline, iga kodu viitas pererahva iseloomulikule maitsele ja eripärale. Konkursikomisjon külastas kaheksat konkursil osalenud objekti, mis jagunesid kolme kategooriasse – eramud tiheasustuses, maakodud ja äriobjektid.

Tunnustused antakse välja kahes kategoorias:

ERAMUD TIHEASUSTUSES

1 koht Raekoja tn 7, Kilingi-Nõmme – Tiiu ja Avo Sinijärv. Kaasaegne maja ja kaunis aed täiendavad üksteist ning loovad tervikpildi ümbritseva keskkonnaga. Haljastuses on enamasti kasutatud vastupidavaid roht- ja puittaimi, millega on rajatud kaunite värvikordustega peenrad, kus kevadel õitseb ka ohtralt sibullilli. Enam pilke püüdsid kaunid hortensiad ja tulbipuu (*Liriodendron*).

MAAKODUD

1 koht Kullajõe, Ristiküla – Kristi Kadakas ja Tanel Lillemets. Kaasaegne maakodu ja korralikult hooldatud haljastus maaliliselt ilusal Reiu jõe kaldal. Kaunis koduaed on rajatud kogu perele mõeldes ning pakub rõõmu nii lastele, täiskasvanutele kui ka lemmikloomadele. Avar õu on jagatud ilu-, tarbe-, hobi- ja puhkealaks ning moodustab ümbritseva loodusega suurepärase terviku. Haljastuses on kasutatud kaasaegseid vastupidavaid püsikuid ja põõsaid.

Tänukirjad saavad teisedki Saarde valla heakorra- ja kaunimate kodude konkursil osalenud kaunid majapidamised:

Pärnu tn 15, Kilingi-Nõmme – Külli Ollino ja Heiki Jeršov. Kaunis elumaja ja korras aed püüavad mõõdujate pilke aastaringelt, pakkudes silmailu nii suvel maitseka haljastusega kui ka talvel värviliste jõulutuledega. Haljastuses jäävad silma astangutena rajatud õuemuru, suured ilu- ja viljapuud, lopsakad suvelilled ja amplid ning aastaringelt väljas kasvavad täakliiliad (*Yukka*).

Raekoja tn 7 elamu, Kilingi-Nõmme. Foto: Peep Põlma

Kullajõe elamu, Ristiküla. Foto: Kalev Lillemets

Pärnu tn 86, Kilingi-Nõmme – Riina ja Tarmo Teearu. Kauni ja värvika aia võtmesõnad on taaskasutus ning liigirikkus. Aia iga ruutmeeter on hoolikalt läbi mõeldud ja ära kasutatud. Vanad esemed on leidnud uue kasutuse põnevate eksponaatidena. Korras tarbe- ja iluaed on kenasti ühendatud ja rikastavad teineteist.

Meose tee 29, Saarde küla – Kaire ja Ville Vinkel. Kesk-konda sulanduv haljastus, kus iga peenar ja rajatis ning taimekollektsoon annab aimu pererahva hobidest. Maja juurde ja mändide alla on istutatud palju eri liiki okaspuid, magnooliaid ja rodosid, viimaseid lausa 30 sorti. Kenasti sulanduvad ilu- ja tarbeaed ümbritsevasse loodusesse, turbapeenardele on istutatud kultuurmustika, jõhvika, pohla ja mesimuraka erinevaid sorte. Rajamisel ja hooldamisel on

järgitud looduslähedast mõtteviisi, nt liblikapeenar õues ja vett soojendav päikesekollektor maja katusel. Tervitav on ka uute võõramaiste puu- ja põõsaliikide kollektsooni lisamine nende vastupidavuse testimiseks.

Isanda, Surju küla – Tiiu ja Hannes Isand. Ehtne maakodu, kus peetakse ka loomi, on ühtlasi osalejate seas kõige suurema tarbeaia. On nii viljapuid, köögivilju, kultuurmustikaid, -jõhvikaid ja -pohli ning viinapuid, aga ka ilutaimi. Kenas väikeses koduaias on rajatud lastele oma mänguala.

Jõekalda, Rabaküla – Pille Valgepea. Väike koduaed on värvikirev ja rõõmsameelne nagu perenaine. Tooni annavad suvelilled erksad laigud õuemurul ning väärkas vanuses leht- ja okaspuud.

Uueparu, Tuuliku küla –

UueParu OÜ. Vallakeskusest kõige kaugemal asuv osaleja, kus on antud uus hingamine keset metsi ja rabasid jäävale vanale talukohale. On rajatud kaasaegne kõigi mugavustega majutuskompleks, kus on tiik, spordirajatised, tunni- ja leilisaun ning ehitamisel veel mitmeid hooneid. Kena noor haljastus nii künkanõlval kui õuel annab suurele niidetud alale lisandväärtust.

Täname väga kõiki perekondasid, kes olid lahkelt nõus oma koduvärvavaid meile avama ja aedasid näitama. Samas julgustame ka kõiki teisi Saarde valla peresid ja ettevõtjaid järgmistel aastatel usinasti osalema ja kandideerima. Tunnustame end ja märkame ka teiste kauneid kodusid ja aedasid!

Kõike kaunist!

Konkursikomisjoni liikmed

Saarde Vallavolikogus

24. augusti 2021. a istungil

- otsusega nr 47 tunnistati kehtetuks „Saarde Vallavolikogu 16.06.2021 a otsus nr 41“;
- otsusega nr 48 nimetati Saarde valla esindajateks Pärnumaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule volikogu esimees Kadri-Aija Viik, tema asendajaks volikogu aseesimees Erli Aasamets ning vallavanem Külli Karu, tema asendajaks vallavalitsuse liige, haldusnõunik Martti Rooden;
- otsusega nr 49 võõrandati otsustuskorras Saarde vallas

Kilingi-Nõmme linnas asu- vast Kiriku tn 23a katastri- üksusest ligikaudu 190 m² suurune osa vastavalt asen- diplaanile;

- otsusega nr 50 otsustati võõrandada kirjaliku enam- pakkumise korras Saarde vallas Kilingi-Nõmme lin- nas Koidu tn 15 hoones- tama kinnistu alghinnaga 2500 eurot, tagatisraha 10% alghinnast ja Saarde vallas Kilingi-Nõmme lin- nas Koidu tn 15a hoonesta- mata kinnistu alghinnaga 600 eurot, tagatisraha 10% alghinnast. Nimetatud kin-

nistud võõrandatakse koos mõlema kinnistu osas kokku summaarselt suurema pak- kumise teinud ostjale. Voli- tati Saarde Vallavalitsust kehtestama enampakkumise korda ja tingimusi;

- otsusega nr 51 otsustati võõ- randada kirjaliku enampak- kumise korras Saarde vallas Lodja külas asuv Lodja Pos- tijaam hoonestatud kinnistu alghinnaga 70 000 eurot. Volitati Saarde Vallavalit- sust kehtestama enampak- kumise korda ja tingimusi.

Külli Veber
vallasekretär

Saarde Vallavalitsuse istungitel

24. augustil 2021. a

- moodustati Saarde vallas neli valimisjaoskonda.

01. septembril 2021. a

- väljastati ehitusluba Enefit Green AS-le 8 kW päike- seelektrijaama püstitami- seks aadressile Kingu tee 6, Saarde küla, Saarde vald;
- anti kasutusluba Saarde vallas Tali külas Pärna tee 5 kinnistule rajatud puur- kaevu kasutusele võtmiseks;
- anti soodustused olmejäät- meveol;
- väljastati ehitusluba puur- kaevu rajamiseks asukohaga Oru, Veelikse küla, Saarde vald;
- otsustati viia läbi Saarde vallas Kilingi-Nõmme lin- nas Koidu tn 15 hoonesta- mata kinnistu (registriosa nr 4023206, katastritun- nus 30601:007:0163, pind- ala 1253 m², sihtotstarve elamumaa 100%) kirjalik enampakkumise alghin- naga 2500 eurot ja Saarde vallas Kilingi-Nõmme lin- nas Koidu tn 15a hoonesta- mata kinnistu (registriosa nr 4023406, katastritunnus 30601:007:0164, pindala 285 m², sihtotstarve elamumaa 100%) kirjalik enampakku- mine alghinnaga 600 eurot, järgmistel tingimustel: Koidu tn 15 hoonestama kin- nistu ja Koidu tn 15a hoones- tamata kinnistu võõranda- takse koos mõlema kinnistu osas kokku summaarselt suurema pakkumise teinud ostjale. Enampakkumine viiakse läbi Osta.ee portaa- lis; elektroonilise enampak- kumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus; tagatisraha on 10% alghinnast ehk 310 eurot, osavõtutasu ei kehtes- tatud, enampakkumise täht- aeg on 04.10.2021 kell 12:00;
- otsustati viia läbi Saarde vallas Lodja külas asuva Lodja Postijaam hoones- tatud kinnistu (registriosa nr 4013606, katastritunnus 71102:001:0017, sihtotstarve ärimaa 100%, pindala 15536 m² kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 70 000 tuhat eurot, järgmis-

tel tingimustel: enampak- kumine viiakse läbi üldka- sutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaa- lis; elektroonilise enampak- kumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus; enampakku- mise tähtaeg on 04.10.2021 kell 12:00, tagatisraha on 10% alghinnast ehk 7000 eurot; osavõtutasu ei kehtes- tatud;

- määrati elamu teenindami- seks vajaliku maa suurus, maakasutuse sihtotstarve ja lähiaadress ning hoones- tusõiguse seadmise tähtaeg ning maksustamishind;
- pikendati eluruumide kasu- tamiseks sõlmitud üürile- pinguid;
- võeti vastu korraldused sot- siaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati 2021 septembri juubelitoetuste väljamaks- mine kogusummas 450 eurot;
- eraldati Saarde valla 2021. a eelarve reservfondist 3999,60 eurot *tegevusala 06605* Jäärja külas Nurme kinnistul kanalisatsiooni renoveerimiseks.

08. septembril 2021. a

- nõustuti Saarde vallas Surju külas asuvate Käära katast- riüksuse ja Biopuhasti katastriüksuse vahelise piiri muutmisega ning määrati katastriüksuste jagamisel ja piiride muutmisel tekkivate katastriüksuste lähiaadres- sid ja sihtotstarbed;
- määrati Lodjasoo katastri- üksusel asuva 7-krt elamu teenindamiseks vajaliku maa pindala, sihtotstarve, nimi ja lähiaadress;
- määrati Sarapuu katastri- üksusel asuva elamu tee- nindamiseks vajaliku maa pindala, sihtotstarve, nimi ja lähiaadress;
- muudeti Saarde Vallavalit- suse 01.09.2021 korraldust nr 357;
- sõlmiti Mittetulundusühin- guga Halliste Jahiselts kin- nisasja jahindusliku kasuta- mise leping Saarde vallale kuuluva Kamali külas asuva Karjääri kinnisasja kasuta- miseks;

- sõlmiti Mittetulundusühin- guga Jahiselts Ora kinnis- asja jahindusliku kasuta- mise leping Saarde vallale kuuluva Kilingi-Nõmme linnas asuva Levalohu mets kinnisasja ja Levalohu põllu kinnisasja kasutamiseks;
- sõlmiti Mittetulundusühin- guga Jahiselts Nõmme kin- nisasja jahindusliku kasuta- mise leping Saarde vallale kuuluvate kinnisasjade kasutamiseks;
- anti kasutusluba Saarde val- las Kilingi-Nõmme linnas Tõlviku kinnistule rajatud maajaama, mille koosseisus on juhtimishoone ja kolm antenni kasutusele võtmi- seks;
- anti kasutusluba Saarde val- las Jäärja külas Vana-Kaie kinnistul asuva rekonstruee- ritud kaarhalli kasutusele võtmiseks;
- muudeti katastriüksuste lähiaadresse;
- eraldati Saarde valla 2021. a eelarve reservfondist 335 eurot Surju Raamatukogu juhatajale preemia maksmi- seks.

15. septembril 2021. a

- pikendati eluruumi kasuta- miseks sõlmitud üürilepin- guid;
- võeti vastu korraldused sot- siaalhoolekande küsimustes;
- kiideti heaks hajaasustuse programmist eraldatud toe- tuse kasutamise kohta esita- tud 3 projekti;
- anti soodustused olmejäät- meveol;
- kinnitati „Saarde valla hea- korra- ja kaunimate kodude konkurss 2021“ tulemused;
- väljastati ehitusluba puur- kaevu rajamiseks asukohaga Vaskjõe, Metsaääre küla, Saarde vald;
- anti kasutusluba aadressile Kesklinna park, Kilingi- Nõmme linn, püstitatud mängulinnaku PRAKTIK 0451 kasutusele võtmiseks;
- muudeti Saarde Vallavalit- suse 14.07.1999. a korraldust nr 160.

Külli Veber
vallasekretär

Saarde Vallavalitsus teavitab Saarde valla tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu eriplaneeringu lähteseisukohtade ja selle keskkonnamõjude hindamise väljatöötamiskavatsuse avalikest aruteludest 6. oktoobril

Saarde Vallavolikogu algatas 17.03.2020 otsusega nr 11 Saarde valla eriplaneeringu tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks ning planeeringu keskkonnamõju hindamiseks. Eri- planeeringu ala paikneb Saarde vallas Jaamaküla, Lähkma, Sauna- metsa, Sigaste, Surju, Kalda, Risti- küla, Kõveri ja Lodja külade vaheli- sel alal. Planeeringu eesmärgiks on leida tuulepargi (või -parkide) ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajami- seks sobivaim asukoht.

Kohaliku omavalitsuse eripla- neeringu lähteseisukohtade ja kesk- konnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ehk pla-

neeringu edasise tööplaani avalik väljapanek toimus ajavahemikul 06.07.2021 kuni 06.09.2021.

Avalikustamise käigus laekunud arvamusi arutletakse 6.10.2021 kell 15:00 Surju rahvamajas ja kell 17:30 Kilingi-Nõmme klubis.

Info tuulepargi arenduse ja aru- telude toimumise kohta on leitav Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/> või <https://siiraku-tuulepark.ee/>.

Kontaktisik: haldusnõunik Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee, tel 534 942 59

Saarde Vallavalitsus Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, Saarde, Pärnumaa. Tel. 449 0135, e-post info@saarde.ee.

Kogukondliku turvalisuse Pärnumaa toetusvoor

Kogukondliku turvalisuse toetus- programmi eesmärgiks on suurenda kogukondlikku algatust tur- valise elukeskkonna kujundamises lähtudes siseturvalisuse valdkonna arengukavadest ja strateegiatest.

Toetusprogrammi eesmärgi saavutamiseks toetatakse taotlusi, mis:

- panustab kogukonnaliikmete tur- valisuse ja ohutuse alaste tead- miste ja oskuste kasvu;
 - vähendab riskikäitumist;
 - arendatakse kogukonnaliikmete osalusel põhinevaid turvalisust ja ohutust tagavaid tegevusi ja tee- nuste pakkumist
- Taotlejateks võivad olla:**
- Eesti Vabariigis registreeritud mittetulundusühingud ja sihtasu- tused, kelle liikmeks ei ole või kelle asutajateks ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus;
 - vabatahtlikku päästekomandot pidavad kohaliku omavalitsuse üksused.

NB! Eesmärgi täitmiseks peab taotleja projekti kaasama partne- rina kogukonda, teisi ühendusi ja/ või asutusi ning näitama kogukond- liku turvalisust häiriva probleemi olemasolu pakiliselt ja kogukonna

vajadust ning tahet selle probleemi ühiseks lahendamiseks. **Partneri(te) roll tuleb kirjeldada taotlusvor- mis ning taotlusele tuleb lisada partneri(te) kinnituskiri.**

Ühe projekti toetuse piirsumma on **3500 eurot**. Soetuse või inves- teeringu tegemisel suuremas sum- mas kui 100 eurot, on nõutav taotleja rahaline omafinantseering vähemalt 10% ulatuses soetuse või investee- ringu maksumusest.

Taotluste esitamise tähtpäev on 30. september 2021 kell 16.00

Toetusvooruga abikõlblikkuse periood on 01. oktoober 2021 kuni 30. oktoober 2022.

Taotlus tuleb esitada elektroo- niliselt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile kristel@pol.par-numaa.ee, märksõna: **TUR21 toe- tusvoor**.

Lisainfo Pärnumaa Omavalit- suste Liidu kodulehelt.

Siseministeeriumi korraldatava kogukondliku turvalisuse maakond- liku toetusvooruga läbiviijaks Pärnu maakonnas on alates 2018. aastast Pärnumaa Omavalitsuste Liit (POL)

Kristel Ernits

Pärnumaa Omavalitsuste Liit

Head saunade külastajad!

Vastavalt Vabariigi Valitsuse kor- raldusele võivad sauna külastada isikud, kui on täidetud alljärgnevad tingimused:

- isik, kes on alla 18-aastane;
- isik, kes on erivajadusega, mille tõttu ei ole tema testimine tervis- likku seisundit arvestades mõist- lik;
- isik, kes on COVID-19 haiguse läbi põdenud;
- isik, kes on vaktsineerimiskuuri läbinud;
- isik, kes on teinud kuni 48 tundi varem antigeeni kiirtesti või kuni 72 tundi varem PCR-testi.

Sauna teenindaval personalil on kohustus kontrollida külastaja nega- tiivset Covid tulemust kas paber- kandjal või digitaalsel kujul, mil- lelt on loetav nii QR kood kui isiku nimi. Teenindajal on õigus nõuda isiku tuvastamiseks isikut tõendavat pildiga dokumenti. Sauna pääseb ka siis, kui külastaja on olnud apteegist antigeeni testi, mille protseduuri läbi- viimine toimub teenindaja juuresole- kul ja testi tulemus on negatiivne.

Isik, kellel kodune pesemisvõima- lus puudub, pöördub selles küsimu- ses kohaliku omavalitsuse sotsiaal- töötaja poole.

Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ teemaplaneeringu võimalike asukohavariantide aruande eelnõu avaliku väljapaneku ja avalike arutelude tulemustest teavitamine

Rahandusministeerium korraldas ajavahemikul 05.07.-09.08.2021 Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ teemaplaneeringu võimalike asukohavariantide aruande eelnõu avaliku väljapaneku. Avaliku väljapaneku jooksul esitati 14 kirja, mis sisaldasid ettepanekuid, arvamusi ja küsimusi. Avalikustatud Natura ekspertarvamust tõlgendati ekslikult Natura asjakohase hindamise aruandega. Seoses sellega laekusid mitmed kirjad Natura asjakohase hindamise aruande ettepanekutele. Vastuskirjadega ning avalike aruteludel selgitati olukorda, et tegemist ei olnud Natura asjakohase hindamise aruandega vaid ekspertarvamusega. Mitmes kirjas küsiti maa võõrandamise kohta ning trassialternatiivide paiknemise kohta. Selgitati, et antud planeeringu menetluse uuenda-

mine toimub vastavalt planeeringu algatamise ajal kehtinud planeerimisseadusele.

Avalikule väljapanekule järgnesid avalikud arutelud: 07.09.2021 Pärnu Keskraamatukogus ning MS Teams veebikeskkonnas, 09.09.2021 Kilingi-Nõmme klubis, 11.09.2021 Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses. Avalikul arutelul tutvustati planeeringut üldiselt, maade omandamise võimalusi ning avalikustamise tulemusi, sealhulgas Rahandusministeeriumi vastuseid ja seisukohti esitatud kirjadele. Kuulati ära ettepanekute ja vastuväidete esitajad (nende kohalolu korral). Samuti oli võimalik esitada täiendavaid küsimusi planeeringu koostajatele.

Avaliku väljapaneku tulemuste alusel tehtud parandused ja täiendused ei muuda planeeringu põhilahendust.

Saarde valla elanikeni jõuab aasta jooksul ülikiire internetiühendus

Eesti Energia tütarettevõtte Enefit Connect alustas Saarde vallas valguskaablivõrgu ehitust, mis toob elanikeni tulevikukindla, operaatorist sõltumatu kiire internetiühenduse. Käesoleva aasta lõpuks pakutakse liitumisvõimalust pea 800 Saarde valla aadressile nii Marana, Saarde, Tali külas kui ka Kilingi-Nõmme linnas.

Enefit Connecti taristu liitumiste üksuse juhi Oliver Ruusi sõnul kasvatab ettevõtte järjest sidevõrgu ehitusmahtusid ning uute alade valikul lähtutakse sellest, kus saab pakkuda kiire internetivõrgu lahendust korraga võimalikult paljudele seda vajavatele aadressidele. Sellest sai lähtunud ka Saarde vallas.

„Kiire valguskaablil jooksev internet on meie tulevik, mille kättesaadavus peaks olema laialdane. Selle olulisust on veelgi võimendanud tervet maailma tabanud koroonakriis, millest tingitult on kasvanud internetikasutuse vajadus nii kodukontorites kui kaugõppel,“ sõnab ta ning lisab, et valguskaablil jooksev internetiühendus on tänapäeval kõige kiirem ja kindlaim viis internetivõrgus andmete edastamiseks.

Ruusi sõnul on Saarde elanikul võimalik Eesti Energia veebilehel (energia.ee/kiireinternet) kontrollida, kas tema aadress kuulub Enefit kiire andmesidevõrgu ehitusplaanidesse. „Kui hetkel veel ei kuulu, saab sealsamas esitada selleks sooviavalduse, mida julgustan kindlasti tegema. Nii saab meie jaoks

selgemaks, kus huvi veel on ning saame sellega oma edasistes arendusplaanides arvestada,“ sõnab Ruus.

Liitumisvõimalusega aadresside kogukuluks liitumisel on valguskaablühenduse väljaehitamise ühekordne tasu 199-249 eurot. Lisaks kuvatakse liitumislepingu sõlmimisel Eesti Energia iseteeninduskeskkonnas eeldatav tööde valmimise tähtaeg.

Võrguga liitunud kliendi jaoks on hilisem operaatori valik vaba ehk teenusepakkujaks saavad olla nii Telia, Tele2, Elisa või mõni teine turuosaline, kes Saarde vallas teenust pakub. Kõik operaatorid on oodatud vallaelanikele oma teenuseid pakkuma. Kiire internet jõuab kliendini pärast operaatoriga lepingu sõlmimist ning vajalike tehniliste toimingute teostamist.

Oliver Ruusi sõnul ei mõelda operaatorineutraalsusest tihti kui olulisest tegurist. Seda see siiski aga on, sest selle asemel, et siduda end ühe teenusepakkujaga, on kiire interneti vabavõrgu puhul võimalik teenusosutaja ise valida ning seda soovi korral alati ka vahetada. „Läbi operaatorist sõltumatu vabavõrgu on võimalik hoida sidekulud täpselt nii madalad, kui turg hetkel lubab ning puudub pikaajaline siduv leping vaid ühe teenusepakkujaga,“ tõstab Enefit Connecti esindaja esile olulist argumenti.

Liis Veersalu
kommunikatsiooni- ja turundusjuht
Enefit Connect OÜ

Vallavara võõrandamine enampakkumise korras

Saarde Vallavalitsus on kuulutanud välja kirjaliku elektroonilise enampakkumise Saarde vallale kuuluva Lodja külas asuva Lodja Postijaama hoones-

tatud kinnistule (registriora nr 4013606, katastritunnus 71102:001:0017, sihtotstarve ärimaa 100%, pindala 15536 m²). Enampakkumise alghind on 70 000 eurot.

Oksjoni lõpptähtaeg on 04.10.2021.

Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis. Oksjonile on kohaldatud Osta.ee reeglid.

Lodja Postijaam. Foto: Martti Rooden

Saarde Vallavalitsus on kuulutanud välja kirjaliku elektroonilise enampakkumise Kilingi-Nõmme linnas Koidu tn 15 hoones-tamata kinnistule (registriora nr 4023206, katastritunnus 30601:007:0163, pindala 1253 m², sihtotstarve elamumaa 100%) ja Kilingi-Nõmme linnas

Koidu tn 15a hoonestamata kinnistule (registriora nr 4023406, katastritunnus 30601:007:0164, pindala 285 m², sihtotstarve elamumaa 100%). Koidu tn 15 hoonestama kinnistu ja Koidu tn 15a hoonestamata kinnistu võõrandatakse koos mõlema kinnistu osas kokku sum-

maarselt suurema pakkumise teinud ostjale. Enampakkumise alghind on 3100 eurot ja oksjoni lõpptähtaeg on 04.10.2021 kell 12.00.

Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis. Oksjonile on kohaldatud Osta.ee reeglid.

Koidu 15 ja 15a

Lääne päästkeskuse ohutusjärelevalve inspektorid võtavad Pärnus vastu uuel aadressil, A.H. Tammsaare pst 61

Päästeameti ohutusjärelevalve inspektori konsultatsiooni ehituslikes küsimustes saab ette broneerida Päästeameti kodulehel www.recue.ee. Eelbroneeritud vastuvõtule tulles leiab õige ruumi sisejulgeolekumaja (Tammsaare pst 61, Pärnu) peauksest sisenedes, esimeselt korruselt. Vastuvõtt toimub kabinets 2-132. „Eelkõige on inspektori vastuvõtu ajad mõeldud tavainimestele, kes soovivad enda tarbeks ehitada ning tuleohutusnõuete osas konsulteerida. Arhitektide ja ehitajate konsulteerimine jätkub edaspidigi elektrooniliste kanalite kaudu,“ sõnas ohutusjärelevalve büroo juhataja Indrek Laanepõld.

Foto: Päästkeskuse koduleht

Kui soovitakse konsultatsiooni tuleohutusnõuete osas juba olemasolevas ehitises või soovitakse nõu toiminud tulekahju osas, tuleb samuti eelnevalt inspektoriga aeg kokku leppida. „Ette tuleb helistada seetõttu, et inspektorid on liikuva tööga ja igal ajahetkel

ei pruugi vajalikku inimest olla kohal,“ sõnas ohutusjärelevalve büroo juhataja. Kõik vajalikud kontaktid on leitavad Päästeameti koduleheküljelt <https://www.rescue.ee/et/laeaeene-paeaeestekeskuse-inspektorid>.

Maris Moorits
kommunikatsiooniosakond

Omniva teatab

Kilingi-Nõmme postkontor on ajutiselt suletud perioodil 20.09.2021 – 03.10.2021.

Asendav postiasutus

Kilingi-Nõmme postkontorit asendab ja väljastab saadetisi Riia Maja postkontor (Riia mnt 169a, Pärnu linn) E-R 9.00-18.00, L,P suletud.

Lähim pakiautomaat

Kilingi-Nõmme Coop Konsumi pakiautomaat, Pärnu tn 37, Kilingi-Nõmme linn.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised

Ühtne valimisnädal

Valimiste periood koondub ühte nädalasse vahemikus 11.-17. oktoober 2021.

Esmaspäevast laupäevani (11.-16.10) toimub elektrooniline hääletamine, mis algab 11.10.2021 kell 9.00 ja kestab ööpäevaringselt kuni 16.10.2021 kell 20.00.

Esmaspäevast neljapäevani (11.-14.10.2021) toimub eelhääletamine ja väljaspool elukohta hääletamine Saarde vallas **valimisjaoskonnas nr 1** kell 12.00-20.00.

Reedel ja laupäeval (15.-16.10) toimub eelhääletamine kõikides Saarde valla valimisjaoskondades kell 12.00-20.00.

Valimispäeval (17.10) toimub hääletamine kell 9.00-20.00 kõikides Saarde valla valimisjaoskondades. Kuni kella 20.00-ni võib valija oma elektrooniliselt antud häält muuta hääletades pabersedeli

Valimisjaoskond nr 1 hääletamisruum asub 11.–17. oktoobri 2021 **Kilingi-Nõmme Klubis** (Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, Pärnu maakond). Kontakttelefon +372 5430 1302

Valimisjaoskond nr 2 hääletamisruum asub 15.–17. oktoob-

rini 2021 **Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses** (Valga mnt 21, Tihemetsa alevik, Saarde vald, Pärnu maakond). Kontakttelefon +3725430 1303

Valimisjaoskond nr 3 hääletamisruum asub 15.–17. oktoobri 2021 **Tali Seltsimajas** (Pärna tee 5, Tali küla, Saarde vald, Pärnu maakond). Kontakttelefon +372 5430 1304

Valimisjaoskond nr 4 hääletamisruum asub 15.–17. oktoobri 2021 **Surju Rahvamajas** (Sireli, Surju alevik, Saarde vald, Pärnu maakond). Kontakttelefon +372 5430 305

NB! TELEFONID TÖÖTAVAD VALIMISJAOSKONDADE TÖÖ AJAL!

Kodus hääletamine
Kodus hääletamist korraldavad kõik valimisjaoskonnad.

Kui valija terviseseisundi või mõne muu mõjuva põhjuse tõttu ei saa hääletada valimisjaoskonna hääletamisruumis, võib ta taotleda hääletamist kodus. Kodus hääletada saab vaid juhul, kui selleks on eelnevalt esitatud taotlus.

Kodus hääletamine toimub tei-

E	T	K	N	R	L	P
11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10.2021
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00				Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00		Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00 - 20.00
Elektrooniline hääletamine E 9.00 L 20.00						
Asukohas hääletamine 9.00 - 20.00				Kodus hääletamine 9.00 - 20.00		

sest kuni esimese päevani enne valimispäeva (reedest laupäevani) ja valimispäeval (pühapäeval). Kodus hääletamist korraldatakse vahemikus kell 9.00-20.00 valija eluruumis.

Taotlus kodus hääletamiseks tuleb esitada elukohajärgsele valdavalitsusele või jaoskonnakomisjonile 15.-16.10 kella 12.00-20.00 ja valimispäeval (17.10) kuni kella 14.00-ni. Taotluse saab esitada kirjalikult või telefoni teel. Kodus hääletamise taotlus registreeritakse.

Kodus hääletamise taotlus peab sisaldama:

1. valija nime

2. valija isikukoodi

3. valija aadressi

4. valija sidevahendi numbri;

5. kodus hääletamise põhjus:

- terviseseisund
- kõrge iga
- rasked teeolud
- transpordivõimaluste puudumine

Kui jaoskonnakomisjon leiab, et taotlus ei ole põhjendatud, teavitab ta taotluse esitajat taotluse rahuldamata jätmise asjaoludest.

Info valimiste kohta edastatakse igale valimisõiguslikule elanikule **teabelehe** näol. Valimiste teabeleht sisaldab teavet hääletamisõiguse tingimuste ning hääle-

tamisvõimaluste kohta. Teabelehte ei ole vajalik hääletamisele tulles kaasa võtta. Hääletamisest osavõtmiseks on jaoskonnas vaja esitada isikut tõendav dokument, millel on ka isikukood, näiteks ID-kaart, pass või juhiluba. Jaoskonnakomisjoni liige kontrollib hääletamisõiguse olemasolu läbi keskse infosüsteemi, misjärel väljastatakse allkirja vastu hääletussedel.

Poliitiline agitatsioon - sellest aastast on poliitiline välireklaam lubatud kogu valimisperioodi ajal. Poliitilist selgitustööd tohib teha ka valimispäeval. Vaid hääletamisruumis sees peab olema tagatud valimisrahu.

Saarde vald

Valimisringkkond nr 1 kandidaatide koondnimekiri

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

- nr 101 Margus Kukk
- nr 102 Kaidi Suviste
- nr 103 Margus Ringas
- nr 104 Joonas Lindov
- nr 105 Vello Hanson
- nr 106 Pille-Riin Kahro
- nr 107 Ülo Liblik
- nr 108 Karli Männe
- nr 109 Jüri Paukson
- nr 110 Sirje Päästel
- nr 111 Martin Talts
- nr 112 Raigo Vainlo
- nr 113 Katri Vugt

Valimisliit Südamega Saardes

- nr 114 Külli Karu
- nr 115 Eiko Tammist
- nr 116 Kadri-Aija Viik
- nr 117 Jaanus Männik
- nr 118 Ago Tominga
- nr 119 Aleksander Vilinurm
- nr 120 Aleks Lind
- nr 121 Aliis Paal
- nr 122 Alvar Pärtel
- nr 123 Andro Lemmik
- nr 124 Anneli Pesti
- nr 125 Arne Kuningas
- nr 126 Arvi Laasme
- nr 127 Erli Aasamets
- nr 128 Dago Reidla
- nr 129 Ivo Pesti
- nr 130 Johannes-Aleksander Raid
- nr 131 Jorma Öis
- nr 132 Kerli Tori
- nr 133 Peep Kaljuste
- nr 134 Peep Põlma
- nr 135 Raivo Ott
- nr 136 Rauno Lensment
- nr 137 Robert Miller
- nr 138 Talvi Saar
- nr 139 Tony Malva
- nr 140 Triin Kallas
- nr 141 Väino Lensment

nr 142 Önnela Teearu

Isamaa Erakond

nr 143 Vello Ats

Eesti Keskerakond

- nr 144 Arne Link
- nr 145 Raivo Märtsont
- nr 146 Rein Volt

Valimisliit Parem Saarde

- nr 147 Ahti Raudberg
- nr 148 Aire Kiviselg
- nr 149 Andra Reinsaare
- nr 150 Ardi Koks
- nr 151 Avo Sinijärv
- nr 152 Enno Pärn
- nr 153 Heli Juhkamsoo
- nr 154 Jaak Talts
- nr 155 Karly Karv
- nr 156 Lii Zerel
- nr 157 Merilin Mölder
- nr 158 Mihkel Lensment
- nr 159 Indrek Lensment
- nr 160 Ragnar Pähn
- nr 161 Karel Kaljula
- nr 162 Rait Juhkamsoo
- nr 163 Riina Lilleleht
- nr 164 Tõnu-Simo Saar
- nr 165 Urmas Abram

Valimisliit Muutuv Saarde

- nr 166 Dea Jürimäe
- nr 167 Lauri Jürgenson
- nr 168 Peep Paimre
- nr 169 Andrus Rist
- nr 170 Argo Saluste
- nr 171 Allar Pinnar
- nr 172 Ülo Vahula
- nr 173 Avo Tursk

Üksikkandidaadid

nr 174 Reimo Lindorg

Jaoskonnakomisjonide liikmed ja asendusliikmed

Jaoskonnakomisjon nr 1 (Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme, Saarde vald)

Esimees: Mari Treial

Liikmed:

- Asta Pihelpuu
 - Ly Rätsep
 - Maidur Lapp
 - Maire Teigar
 - Martti Rooden
 - Raul Tammiste
- Asendusliikmed:**
- Kinne-Riin Reest
 - Kadri Karon
 - Regina Arnemann

Jaoskonnakomisjon nr 2 (Valga mnt 21, Tihemetsa alevik, Saarde vald)

Esimees: Merike Maidle

Liikmed:

- Annika Viibus
 - Ene Rist
 - Katrin Vainlo
 - Leili Sarapik
- Asendusliikmed:**
- Raili Lilleleht
 - Tatjana Kasela

Jaoskonnakomisjon nr 3 (Kase tee 1, Tali küla, Saarde vald)

Esimees: Viire Talts

Liikmed:

- Ain Iloste
- Eha Kuusk
- Kaja Kübar
- Villu Vilinurm

Asendusliikmed:

- Signe Post
- Sirje Laasmaa

Jaoskonnakomisjon nr 4 (Sireli, Surju küla, Saarde vald)

Esimees: Tiiu Pukk

Liikmed:

- Andrus Lillemaa
 - Elve Tilk
 - Heli Linn
 - Mare Kütt
 - Marianne Kuusk
- Asendusliikmed:**
- Niina Lillemets
 - Riita Lillemets

Meelespea!

Hääletamisedeli saamiseks esitab valija jaoskonnakomisjoni liikmele kehtiva isikut tõendava dokumendi. Isikut tõendav dokument on riigiasutuse välja antud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood ning foto või näokujutis ja allkiri või allkirjakujutis. Isikut tõendavad dokumendid on näiteks

- 1) Eesti kodaniku isikutunnistus ehk ID-kaart;
- 2) Eesti kodaniku pass;
- 3) välismaalase pass;
- 4) diplomaatiline pass;
- 5) meremehe teenistusraamat;
- 6) elamisloakaart.

Valija võib oma isikut tõendada ka muu kehtiva isikut tõendava dokumendiga (nt juhiluba), kui dokument on kehtestatud seadusega või selle alusel antud õigusaktiga, sellele on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood ning foto või näokujutis ja allkiri või allkirjakujutis. Isikut tõendava dokumendi kontrollimisel tuleb jälgida, et **dokument oleks kehtiv** ning kuuluks isikule, kes sellega oma hääletamisõigust tõendada soovib ehk tuleb tuvastada visuaalselt, et isik on see, kes ta väidab enda olevat (KOV valimiste käsi- raamat 2021).

Valimisliit „Parem Saarde”

Valimisliidu “Parem Saarde” nimekirjas on volikokku kandideerimas palju 30+ vanuses noori. Nende ärksa hingega noorte inimeste soov ja julgus kohaliku elu korraldamisel kaasa rääkida on kingitus Saarde vallale. On tore, et pealekasvav põlvkond tahab Saarde vallas tekkinud olukorda parandama tulla. Sellises vanuses noortel on välja kujunenud poliitilised vaated, nad on rajanud enda perele kodu Saarde valda ning soovivad vankumatult seista selle eest, et ühiskond ei ütleks lahti elementaarsest tõdest, tagada kodukohas töötamise võimalus ja lastele eluterve ning turvaline kasvukeskkond. VL „Parem Saarde” prioriteet number üks on ettevõtluse arendamine, vallas tuleb taastada alustava väikeettevõtja toetusprogramm ja töötada välja uusi meetmeid ettevõtluse soosimise eesmärgil, näiteks taristute planeerimine ja väljajehitamine. Teine tähtis suund on seotud valla juhtimisega, mis peab olema avatud ja läbipaistev. Juhtimises tuleb väärtustada haridust, teadmisi ja kogemusi. Vallavalitsuse kui ametiasutuse usaldusväärsus tuleb taastada, selleks, et luua töös süsteemsus, tuleb uuendada vallavalitsuse struktuur, kus on ametis jurist, arendusnõunik, kinnisvarataristu haldur ning projektikirjutaja. Valla juhtimises väärtustame tasakaalustatud ja headusele püüdlevaid valikuid. Seisame selle eest, et Saarde valla kogukonnad saaksid kiusamisvabaks, olulisele kohale seame vastutusjulguse. Järgime Eesti Vabariigi üksikisiku põhiseaduslikku õigust olla oma valikutes vabad. Kolmandana on meile olulised: kogukonna suurem kaasatus, noorsootöö ja turvalisus. Otsustusprotsessidesse tuleb kaasata vallaelanikud, läbi kaasava eelarve. Asume töötama selle nimel, kuidas inimesi Saarde vallas hoida ja inimesi valda tagasi tuua? Noortele suunatud huvitegevuse korraldamisel küsime noorte endi arvamust. Selleks, et noorte anded saaksid igakülselt toetatud, võimaldame igal Saarde noorel väljaspool valda osaleda ühes huvitegevuses tasuta. Valla kultuurielu korraldamise anname Mtü-dele, et rohkeimate inimeste anded ja tugevused saaksid kaasatud, erinevad visioonid toetatud, võimaluste rohkuse ja mitmekülsuse eesmärgil. (s.h ekskursioonide korraldamine, teatri külastused jms). Näeme, et kesklinna parki ja Lavi järve äärde tuleb sündmuste tarbeks välja ehitada taristud. Meile on oluline tervislike eluviiside toetamise jätkamine ja soovime inimestele teha kättesaadavaks uusi võimalusi. Paneme valla bussid liikuma Abja ujulasse, see on kokkuvõttes odavam, kui kohapeale ujula ehitada. Heas korras tuleb hoida ka suvised looduslikud ujumiskohad. Oleme seda meelt, et õhinapõhisus ei taga meie turvalisust, tuleb luua kvaliteetsete valvekaamerate süsteem. Lammutada tuleb valla „kolemajad” ja luua juurde laste mänguväljakuid. Väiksemate laste turvalisust silmas pidades tuleb Aia tänavale, Kantsi – Villa tn. vahelisele alale rajada kergliiklustee. VL „Parem Saarde” väärtustab inimese iseseisvat toimetulekut ja töötamist ning aktiivset osalust ühiskonnaelus, ennetades sotsiaalsete probleemide tekkimist.

tekst avaldatakse muutmata kujul

Valimisliit Südamega Saardes

SÜDAMEGA SAARDES – MÕTLEME JA TEEME KOOS!

ANNAME PARIMA SAARDE VALLA KÕIGI PAIKADE, KODUDE JA ELUALADE EDENDAMISEKS

Arendame kaasates ja koostöös, hoolega mõeldes ja kindlalt otsustades, viime otsustatu ellu viivitusteta, välistame huvide konfliktid valla ja allasutuste juhtimisel, kulutame säästlikult, austame tehtut ja traditsioone, uuendame läbimõeldult ja kiiresti.

PEAME TÄHTSAIMAKS

Lapsi ja noori – korras lasteaedu ja koole, head õppimist ja õpetamist; noori ja vanu - kultuuri-, spordi-, vaba aja ja seltsitegevuse häid võimalusi kõigile; eakaid ja abivajajaid - kvaliteetset sotsiaalabi ja -hooldust; korras taristut, teedevõrku, sidet ja muud taristut, nende kiiret uuendamist elanike, ettevõtete ja külaliste huvides.

EDENDAME ELU-, TÖÖ- JA PUHKEKESKKONDA LOODUST TUNDES, AUSTADES JA SÄÄSTES, HOIAME JA HINDAME

Oma ilusaid kodusid, asulaid, asutusi ja ettevõtteid, korras ja hästi majandatud põlde ja metsi.

KAITSEME OMA RIKKALIKKU LOODUST JA ELUKESKKONDA

Arutame ja otsustame koos – kiirraudtee, elektrituulikud ja kruusakarjäärid üksnes sobivasse kohta, tuulikuid ja karjääre parasjagu, mitte ühtegi rohkem.

MEILE MEELDIVAD

Erinevad ideed, kaalukad mõtted ja arukas aktiivsus.

MEILE EI MEELDI

Lohakus ja laiskus, isekus ja tigidus, rumalus ja autus.

MEID ON 29 INIMEST KÕIGIST VALLA PAIGUST JA KÕIGILT ELUALADELT, NOORTEST VANADENI. OLEME SÜDAMEGA SAARDES, KUTSUME KÕIKI VALIMA – VALLAVOLIKOGUSSE VAID ARUKAD, HEAD JA KOOSTÖÖTAHTELISED INIMESED!

Uuri meie ja meie plaanide kohta täpsemalt www.sudamegasaardes.ee.

EKRE

Kas EKRE oma liikmetega on tõesti nii halb nagu avalikud meediakanalid on meist pildi loonud? Ei, oleme nagu kõigis teistes valmisliitudes, erakondades või üksik-kandidaatide hulgas olevad inimesed. Lihtsalt meil ei ole siiani olnud kasutada maksumaksja rahasid, et selle abil esile tõusta. Oleme meiegi abivalmis, vajadusel vabatahtlikud, kaasalöövad, mõtlemisvõimelised ja haritud. Oleme valmis ka vastutama, nii õnnestumiste kui ebaõnnestumiste järel. Seda erinevalt paljudest tänaseni vallamajas või volikogus olnud ja tänagi kandideerivatest inimestest, kellele ajal on valla rahadest kõrvaldatud suuri summasid, lastud klubikatuse ehitusel lokata lohakusel, nii peatänav kui mitmed ristmikud on lastud kitsamateks teha. Meie meelest ei ole õige kui gümnaasiumil seisab jõude kaarhall ja töökoda, samas soovitakse ehitada uut koolimaja või töökoda. Meile ei meeldi kui aastaid on lubatud vett ja kanalisatsiooni, polikliinikusse nii lifti kui remonti aga lubaduste täitmistega on lõputult viivitatud. Pigem mitte lubada kui petta valijaid. Meie esinumbri soov oleks aus ja kaasav, inimesi valda juurde toov valitsemine. Teine number lubab seista südames olevate siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna eest. Kolmas arvab, et koroonaviirus ja vaktsineerimine ei anna kellelegi õigust rikkuda Eesti vabariigi põhiseadust!

tekst avaldatakse muutmata kujul

COVID tõend

COVID tõendi saab inimene ise luua patsiendiportaalis (digilugu.ee) ja sellega saab tõendada:

- enda COVID-19 vastu vaktsineeritust,
- COVID-19 haiguse läbipõdemist,
- negatiivse testi tulemust.

Kui kaua tõend kehtib?

- Vaktsineerituse puhul 1 aasta.
- COVID-19 läbipõdemise puhul 11-180 päeva positiivse vastuse saamisest.
- Negatiivse PCR testiga 72 tundi, antigeeni testiga 48 tundi.

Kes COVID tõendi luua saavad?

- Kõik Eestis vaktsineeritud või testitud ja Eesti isikukoodi omavad inimesed, kellel on võimalik siseneda patsiendiportaali kas Mobiil-ID, Smart-ID või ID-kaardiga. Kui ID-kaardi pin-koodid on kadunud või ununenud, tuleb need uuendada politsei- ja piirivalveametis ning siis on võimalik COVID tõend ise luua.
- Välismaalased, kes on Eestis vaktsineeritud või testitud ja kellel on Eesti isikukood. Kui inimesel

Perearsti nõuandetelefon 1220 nõustab COVID-19 vaktsineerimise teemal

Inimesed, kes vajavad COVID-19 vaktsineerimise otsuse tegemiseks nõustamist, võivad selleks helistada perearsti nõuandetelefonile 1220 või 634 66 30. Kõnelele vastavad meedikud.

1220 nõuandetelefoni teenus on mõeldud eeskätt esmase kiire tervisenõu saamiseks ajal, mil perearst ei ole kättesaadav. Kõnesid võetakse vastu seitse päeva nädalas ja ööpäevaring-

selt, nõustatakse eesti ja vene keeles. Inglise keeles nõustatakse iga päev kell 15-17.00. 1220 numbrile helistades kehtib alati kõne-teenusenumbril tavatariif ja hind kujuneb vastavalt helistaja telefonioperaatorile. Perearsti nõuandetelefoni tegevust rahastab Eesti Haigekassa.

Vaktsineerimine COVID-19 vastu on Eestis võimalik alates vanusest 12 eluaastat, see on tasuta ning

seda ka ilma ravikindlustuseta inimestele. Lisainfo vaktsineerimise võimaluste kohta saab riigiinfo telefonilt 1247 ja veebilehelt www.vaktsineeri.ee, samuti on võimalik endale vaktsineerimiseks digiregistratuuris www.digilugu.ee või telefonil 1247 aeg broneerida.

Gea Otsa kommunikatsiooninõunik, COVID-19 vaktsineerimise töörühm Sotsiaalministeerium

Palun esita COVID tõend!

Aita hoida elu avatuna – vaktsineeri koroonu vastu!

COVID tervisetõendi saab alla laadida www.digilugu.ee

Kui külastaja ei suuda oma nakkushaigust tõendada, pole tal vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele õigust üritusel osaleda ning korraldajal puudub kohustus piletitraha tagastada (võladigussaadus § 101 lg 3).

vaktsineeri.ee • ☎ 1247

ei ole patsiendiportaali siseneda võimalik, siis saab COVID tõendi loomiseks avalduse esitada Sotsiaalkindlustusameti teeninduspunktides üle Eesti. Seejärel saadetakse COVID tõend inimese e-posti aadressile kolme tööpäeva jooksul.

Kuidas COVID tõendit kasutada?

- Patsiendiportaalis alla laaditud COVID tõendit võib näidata nii nutisead-mest kui ka välja prin-dituna, vajadusel koos isikut tõendava doku-mendiga.
- Kui inimesel puudub võimalus printida, siis saab seda teha kohalikus omavalitsuses või raa-matukogudes.

Suurjäätmete ja klaasijäätmete kogumising esmaspäeval, 4. oktoobril 2021

Tellimiseks

• Teatada Ragn-Sells AS-le tel **6060439** või saata e-kiri parnu@ragnsells.com
• Esitada soov vallamajja tel **4490134** või **53070296**, e-kirjaga kaie.sakala@saarde.ee.

Teatada oma jäätmeveo lepingu number, jäätmevaldaja ja kinnistu nimi ning

aadress, jäätmete asukoht ja selgitused, mis jäätmetega on tegu.

Tellimine esitada hiljemalt **30. septembriks 2021**.

Paigutage suurjäätmed ja klaasijäätmelid värava juurde või tee äärde autole ligipääsetavasse kohta. Klaasijäätmelid panna kasti või tugevast materjalist kotti, mis

võimaldab autole tõstmist.

Auto sõidab jäätmevaldajate juurde, kes on äraveo tellinud.

Suurjäätmete äravedu on **tasuta**, kuid klaasijäätmelid eest esitatakse tellijale arve **114 eurot** ühe m³ eest. Kogust hinnatakse visuaalselt.

Aiajäätmete koht ei ole metsa all

Lehtede langemise ajaga kaasnevad suuremad koristustööd koduaias. Tekkinud aiajäätmelid on mõistlik kompostida kohapeal või selleks ettenähtud kohas üle anda. Metsa alla või võsa vahele aias tekkinud jäätmelid viia ei tohi, sest lisaks prügistamisele võib sel viisil loodusesse sattuda looduse tasakaalu ohustavaid võõrliike.

Aias tekkinud puulehed ja muud taimed sobivad kõige paremini kohapeal kompostimiseks, sest nii jõuavad toitained kõige lihtsamini jälle mulda tagasi, ressursid jäätmelid transportimiseks jäävad aga kulutamata.

Kui toidu- ja köögijäätmelid on mõistlik kompostida ainult kinnises kompostis, kahjurit, loomade ja lindude eest kaitstult, siis aia- ja haljastujäätmelid võib kompostida ka lahtises aunas. Väiksemas koguses aiajäätmelid saab panna biolagunevate jäätmelid konteinerisse.

Niisked puulehed ei sobi põletamiseks, sest ei põle täielikult ning tekitavad rohkelt suitsu. Mittetäieliku põlemise tõttu lendub sellisest lõkkest mürgiseid ühendeid, mis on tervisele kahjulikud. Kui lõkke tegemine on lubatud, võib selles põletada ainult kuivi oksid.

Kui aias kompostimiseks ruumi napib, saab kompostiks sobiva kraami üle anda

Aiajäätmelid satub loodusesse ka võõrliike. Foto: Eike Tammekänd

jäätmekäitlejale. Aiajäätmelid ringlusse saatmiseks on mitmeid võimalusi, kindlasti tasub üle vaadata, millised on kohaliku omavalitsuse juhised ja võimalused.

Paljud kohalikud omavalitsused on korraldanud sügisese puulehtede äraveo kas otse aiapidaja kinnistult või mõnest kokku lepitud kogumiskohalt. Kui teie kodukohas on selline võimalus olemas, tasub seda julgelt kasutada.

Peenardelt koristatud lillepealsete ja kokku riisutud lehehunnikutega reisivad tõenäoliselt kaasa ka seemned ning teomunad. Aiajäätmelid hulgas on paraku palju invasiivseid võõrliike, kes meil loodusesse sattudes võivad kergesti vohama hakata ning ohustada sellega looduslikku tasakaalu ja liigirikkust. See on kauni kodumaa looduse prügistamise kõrval teine oluline

põhjus, miks ei tohi aiajäätmelid võssa või metsa alla viia.

Metsaalustest aiaprügi hunnikutest ongi juba laiali kandunud võõrliike, näiteks kanada kuldviitsa, verevat lemmmaltsa, pargitraid ja ka hispaania teetigusid.

Ära vii aiajäätmelid loodusesse! Komposti need oma aias või käitu vastavalt kohaliku omavalitsuse juhistele ja võimalustele.

Kui vajad võõrliigi tõrjeks nõu või soovid invasiivse võõrliigi kasvukohast teatada, kirjuta info@keskkonnaamet.ee. Võõrnälgjatest teavita teokaart. keskkonnaamet.ee kaudu.

Kui märkad looduse prügistajat või ebaseaduslikku jäätmehunnikut, teata sellest riigiinfo telefonile 1247.

Mari Kala

Keskkonnaameti keskkonnateadlikkuse peaspetsialist

Teade Kanaküla Salujõe riigimetsas, Kilingi-Nõmme Levalohu riigimetsas ja Oissaare küla riigimetsas plaanitavatele metsatöödele saabunud ettepanekute avalikustamisest ja ettepanekute alusel koostatud metsa majandamise projektide valmimisest

Täname kohalikku kogukonda, omavalitsust ja elanikke Kanaküla Salujõe riigimetsas, Kilingi-Nõmme Levalohu riigimetsas ja Oissaare küla riigimetsade kõrgendatud avaliku huviga aladel metsatööde planeerimiseks RMK-le saadetud ettepanekute eest.

Oleme analüüsinud saabunud ettepanekuid. Kokkuvõttega, mis sisaldab kõiki esitatud ettepanekuid ja nendega arvestamise või mitteametamise põhjendusi, on võimalik tutvuda RMK kodulehel.

Saabunud ettepanekuid arvesse võttes oleme koostanud Kanaküla Salujõe ümbruse, Kilingi-Nõmme Levalohu ümbruse ja Oissaare küla riigimetsade majandamise kava projektide aastateks 2021–2030. Projektidega ehk kinnitamata kavadega on võimalik tutvuda RMK kodulehel.

Ootame koostatud riigimetsade majandamise kavade projektidele kohaliku kogukonna, elanike ja kohaliku omavalitsuse ettepanekuid aadressile parnumaa@rmk.ee 4.

oktoobriks 2021. a.

Juhis metsatööde plaani kohta ettepanekute esitamiseks ja nendega arvestamiseks kõrgendatud avaliku huviga metsaaladel on kättesaadav RMK kodulehel.

Heiki Ärm

RMK Pärnumaa metsakond
metsaülem
heiki.arm@rmk.ee

Kohaliku omavalitsuse kasutamata/varjatud võimed – vabatahtlikud päästjad

Sügisel 2021 on tulemas kohaliku omavalitsuse valimised ja teemasid, mida valimisvankri ette rakendada on palju aga mis on kogukond ilma turvalisusest? Päästeameti Lääne päästkeskuse tegevuspiirkonnas on vähe kohalike omavalitsusi, mille territooriumil ei ole vabatahtlikku päästekomandot või ennetusseltsi. Uskuge mind - tublid ja teotahelised inimesed, kes tagavad ohutust läbi ennetustöö ning vajadusel reageerivad ka päästesündmustele kuid need teenused ja oskused on vaid jäämäe veepealne osa ehk me ei kasuta olemasolevat potentsiaali täielikult ära. Olen kindel, et need aktiivsed inimesed on valmis palju rohkem panustama, kui me suudaksime vaid leida võimalikud koostöökohad ning need töösse rakendada.

Suurem kaasamine

Teadupärast tegutsevad vabatahtlikud päästjad seal, kus riik on natuke kaugemal või pole otstarbekas kõiki teenuseid pakuda ja eks just see ongi nende tekkimise põhjuseks – seista ise oma kogukonna turvalisuse eest, et ka hajaasustuse inimesed saaksid ennast turvaliselt tunda. On aga palju erinevaid valdkondi, mis ei ole kaetud Päästeameti poolt tellitud teenustega või vastutusalaga, aga lahendamata jättes, võivad lõppeda väga õnnetult.

Need inimesed teavad kõige paremini oma piirkonda ja selle potent-

siaalseid ohte. Neil on ka erinevate valdkondade teadmised, oskused ja osadel lausa sobilikud ruumid. Äkki tuleks need varjatud ohud koostöös kohaliku omavalitsusega üles otsida, lauale panna ja lahendada asuda. Täna vabatahtlikud käivad küll kodanikke tuleohutusalaselt nõustamas aga mis oleks kui koostöös teeks korda ka sillad ja purded, kus inimesed veekogusid ületavad või suvisel ajal veekogust jahutust otsivad? Kataks kinni kõik ohtlikud kaevud, kuhu lapsed mänguhoos sisse võivad kukkuda? Rajaks sissesõiduteed kitsastele metsasihtidele, et oleks tagatud suure päästetehnika ligipääs igale majapidamisele? Need on vaid mõned tegevussuunad mille osas koostööd teha ja kitsaskohti millele tähelepanu pöörata on märksa rohkem.

Toetamine ja võimestamine

Antud kirjatüki eesmärk ei ole nüüd see, et iga kunagise piimapuki asemele peaks tekkima vabatahtlik päästekomando vaid, et rakendaksime olemasolevat ressursi piisavalt aga samas otstarbekalt. Kuid tegevused ei saa olla ilma toetuseta. Mõistagi ei peaks hakkama alati välja maksma palkasid kuid kohalik omavalitsus peaks neid turvalisuse alustalasid siiski toetama. Vabatahtlikud päästjad ei ole kasu peal väljas kuid ei tohiks ka ohutusalasid

tegevusi teha oma kulude ja kirjadega. Muide, toetamine ei pea alati olema rahaline. See võib olla ka administratiivne või füüsiline – eraldades päästekomandole ruumid, toetades raamatupidamise ja projektide kirjutamisega või tunnustades muud moodi nende tegevust. Üks on selge – läbi vabatahtlike toetamise, toetatakse kogukonda. Tundub nagu hea valimisloosung, millega pildis püsida?

Tunnustamine

Vabatahtlike tunnustamine ei ole vähem tähtsam kui kaasamine ja toetamine ning eks tunnustamine on ka omamoodi nende toetamine. See toob sära ja tõstab motivatsiooni ning teotahet. Ja kui need vabatahtlikud teevad sära silmas ükskõik milliseid ohutustegevusi, siis see läbi kasvab ka üldine ohutuskultuur. Avalikult tunnustades kasvab kindlasti ka teiste huvi vabatahtliku tegevuse ja kogukonnas panustamise vastu ja kui ei, siis vähemalt mõtleb kogukond ohutumalt kaasa.

Lõpetuseks ei taha kindlasti väita, et kohalikud omavalitsused ei teeks juba täna head koostööd vabatahtlike päästjatega, kuid kaasamine võiks olla veel läbimõeldum ja süsteemsem ning olgu need üldtõed teemad mõtteaineks kõigile.

Lauri Lindoja

Lääne päästkeskuse
valmisolekubüroo
peaspetsialist

KUNDALINI JOOGA TUNNID

Surju Kooli võimlas kolmapäeviti kell 19.00

- ✓ Kundalini jooga tunnis kannu mugavat riietust – soovitatavalt naturaalsest materjalist heledaid riideid
- ✓ tunnis ollakse palja jalu või sokkides
- ✓ võta kaasa veepudel, võimlemismatt ja midagi sooja lõdvestuse ajal pealevõtmiseks (pleed, tekk või soojem riietuse)

Juhendajaks on sertifitseeritud joogaõpetaja JUTA ILD

„Kundalini joogaga puutusin esimest korda kokku 2002.a. Sellest ajast

olen seda pidevalt praktiseerinud. 2009.a lõpetasin Karam Kriya kooli kundalini jooga õpetajana. Kundalini jooga on minu jaoks tugi igapäevaelus – puhtus, tõde, vägi, nii füüsiline kui vaimne tervis.”

Oodatud on kõik endised ja joogat alles avastavad huvilised!

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Huvitegevus Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis

Koolialguses on õppetöö kõrval saanud hoo sisse ka huvitegevus noortele.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi juures saavad noored leida oma leiba põneva ning õpetliku tegevuse 20 erineva tegevuse seast.

Liikumishuvilistele jagub tegemist võimlemises, spordiringis, korvpallis, discgolfis, orienteerumises, vibus. Endiselt pakutakse võimalust enda arendamiseks joogaringis ja meeskonna mängu harjutamist jalgpallis Pärnu JK Poseidoni treenerite käe all.

Mõttesport pannakse proovile maleringis ning Novus lauamängudes.

Tantsusammud tuletakse meelde rahvatantsus 1.-9. klassi õpilastele. Laulda saab ansamblites, mudilaskooris, poistekooris ja lastekooris. Kõiki muusikahuvilisi pilli- ja muusikahuvilisi toetatakse ja õpetatakse Kilingi-Nõmme Muusikakoolis.

Loometööga saab tegeleda kunstiringis, käsitööringis ja huvitavaid lugusid kokku kirjutada koolilehes „Kirjatar“.

Põnevaid teadmisi ja oskusi saab ringides: Muuseumisõbrad, KiNG Forseliuse Seltsi Noortekogu, Loodussõprade ring ning õpilaskodu kokandusring.

Infotehnoloogialaseid teadmisi saavad 2. klassi õpilased arvutiringist ning peagi on algamas roboti- ja karingi tegevused.

Sellel õppeaastal on võimalik lisaks tuttavatele traditsioonilistele ringidele osaleda 9.-12. klassi õpilastel draamarings „Teatritund“. Kooli huviringi „Teatriklass“ hõlmab endas nii draama- kui teatriõpetust. Draamapooles on fookuses õpilane ning tema individuaalne areng. Teatrit tehes, kuid teatrilavastuse valmimist eesmärgiks seadmata. Teatriõpetus tegeleb lavaliste kunstidega, näitlejatehniliste vahenditega ning eesmärgistatud tegevusega esinemaks laiemale publikule.

Draamaringsi juhendab Katre Kaseleht, kes on lõpetanud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia näitlemise eriala. Ring toimub Kilingi-Nõmme klubi

ruumides alates 9. septembrist, iga kahe nädala tagant.

Kõik antud tegevused saavad teoks kooli juhendajate ning kohalike asutuste ja aktiivsete MTÜ-de koostöös ja kaasabil (K-Nõmme Spordihoone, K-Nõmme Klubi, Tihemetsa Huvi- ja spordikeskus, MTÜ Saarde Vibuklubi, Saarde Kodutütre ja Noored Kotkad, joogatreener Raili Lilleleht, JK Poseidon jne).

Kilingi-Nõmme Klubil on samuti plaanis noortele pakkuda uusi tegevusi näite- ja tantsuringi ning noorteklubi kujul. Esimesel võimalusel toimuvad neid tegevusi tutvustavad infominutid ka õpilastele.

Noortele jagub erinevaid tegevusi ning jätkuvalt on selles suureks toeks riigipoolne huvihariduse ja huvitegevuse täiendav toetus.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi kooli huviringide täpsem plaan on ülevaade kooli kodulehel www.kilingi.edu.ee

Laine Ülemaante
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi huvijuht

Sügisese õpihuvi laagrid Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis

Juba oktoobri esimesel nädalavahetusel toimub Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis AHHA ja RAKETT69 Teadusstudendi poolt loodud õpihuvi laager 4-7. klassi õpilastele.

Laagripäev on üles ehitatud samal põhimõttel kui populaarne noortesaad RAKETT69. Võistkondadel tuleb kolmel päeval lahendada põnevaid ülesandeid, meisterdada masinaid ja proovile panna oma teadmised loodusainetes.

Laste huvi laagri vastu on suur, soovi avaldas üle kahe korra rohkem lapsi kui on laagrikohti, kuid loodetavasti pakutakse ka edaspidi sarnaseid õpilaagreid.

KiNG 8-12. klassi õpilastel on võimalus RAKETT69 laagris osaleda juba novembri alguses.

Sügisene koolivaheaeg algab Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi loodushuvilistele lastele looduslaagriga. Kolmel päeval õpitakse laagris tundma raba

loodust, tehakse teadust, mängitakse maastikumängu ja tutvutakse Läänemere lindude-loomadega. Laagrit juhendama tuleb Eesti Maaülikooli teadlane Priit Zingel ja loodushariduse spetsialist Triin Tamme MTÜ-st Aasavili.

Antud laagreid juhivad ja juhendab Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi loodusainete õpetaja Thea Perm.

Thea Perm
Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi loodusainete õpetaja

Uus õpetaja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis

Hele-Riin Kutsar:

Õppimine koolipölvles on tihti võrdne tuupimise ehk mehaanilise kordamisega. Selle käigus sisu mõistmist ei toimu ega looda ka teiste teadmistega seoseid, mis-

tõttu õpitu ununeb kiiresti ning selle kasutamine on raske.

Mind aga huvitab, kuidas võimalikult tulemuslikult õppida, mida meie aju vajab, et luua seoseid, avastada mustreid ning muuta võõras ja uus omaseks ning taasesitatavaks-kasutatavaks.

Eelkõige soovin õpilastele läbi nende endi kogemuse näidata, et tulemusliku õppimise loomulikud osad on eesmärkide seadmine, vigade tegemine, eneseanalüüs ning teadlik pingutamine. Järgepidevalt kaasa töötades ei ole vaja kartat tulemuste pärast ega

läbida viimase hetke tuupimismaratone. Võib rahulikult nautida protsessi.

Oskus õppida annab inimesele vajaliku paindlikkuse tänapäeva kiiresti muutuv maailmas liigse stressita hakkama saada.

Valik minu tausta iseloomustavatest märksõnadest: keskkonnateadused, ettevõtlikkus, Tagasi Kooli, metsakasvatuse, teenindus, dokumentaalsus, vabakutseline töö, veebiarendus, SEO, projektijuhtimine, loodus, elukestev õpe, optimeerimine, personalijuhtimine, keskkonnanõunik, loovus, matemaatika, Noored Kooli.

Surju Kool

Õppeaasta algus Surju koolis

Uus õppeaasta algas Surju Koolis, vaatamata keerulisele ajale ning viirusega seotud piirangutele, esimesel septembril tavapärase traditsioonilise aktusega. Tarkusepäeval alustas kooliteed 11 õpilast, 6 tüdrukut ja viis poissi. Kätte jagati esimesed aabitsad ning klassijuhatajatunnis mekiti kooli kokkade poolt valmistatud imemaitsvat küpsisetorti.

Surju Kooli 1. klass ja klassijuhataja Kersti Hunt

Teadusetendus. Foto: Valter Tominga

Lasteteater Trumm. Foto: Maarit Koger

Aktusele lisaks toimusid Surju Koolis Saarde valla Laste- ja noortepäeva raames koolilastele Kolme Pörsakese hariduslik teadusetendus ja lasteaialas- te Lasteteater “Trumm” etendus “Imeline puhkus”. Mõlemad etendused olid väga põnevad ja lapsed kuulasid suure huviga.

13.septembril osalesid 1.-6. klassi õpilased Ülenurmel Eesti Põllumajandusmuuseumis õppeprogrammidel “Milleks muna?” ja “Maagilised mesilased”. “Maagilised mesilased” programmis osaledes said õpilased palju uusi ja kasulikke teadmisi mesilastest ja nende pidamisest. Selgus, et nõelata saamine ei olegi alati nii halb kui tundub, vaid on hoopis tervisele kasulik. Lapsi üllatas, et mesilasi saab ka linnas pidada nagu seda teeb meie

president - Kersti Kaljulaid Kadrioru lossis aias. Nii lapsed kui õpetajad said suu magusaks õietolmu, mett ja suira maitstes, viimast pidi kutsutama nii öelda mesilaste hapukapsaks. Mängisime vahvaid harivaid mängu ja meisterdasime mesilasvaha küünalt. Programmi „Muna“ raames said õpilased uusi teadmisi munadest, näiteks munadele trükitud numbrite ja

tähtede järgi saame teada kust munad pärit on ning missugusel viisil on munakanu peetud. Töötoas sai võrrelda munade suurust ja kontrollida nende kõlblikkust. Õppepäeva lõpus oli huvilistel võimalik tutvuda muuseumis olevate masinatega, külastada kohvikut ja veeta aega mänguväljakul. Oli tore päev!

Kersti Hunt

KILINGI-NÕMME KLUBIS
8. oktoober kell 19:00

Pilet 22€; õpilane, pensionär 19€
Piletid saadaval Piletilevis, Piletimaailmas ja Kilingi-Nõmme klubis.
SISSEPÄAS VASTAVALT EV COVID-19 NÕUETELE!

Saarde läbi ajaloo prisma

236

1960

Septembris alustas Kilingi-Nõmme Keskkooli juures tööd pikapäevavõrk. Rühmas oli 30-40 last. Rajooni koolides oli kokku 10 pikapäevavõrku.

3. septembril peeti laskevõistlused Tihemetsa lasketiirul, mille võitis August Mitt 267 silmaga, teine oli Sulev Lill 258 silmaga.

Ervin Kiviselg andis ülevaate õppimisvõimalustest parteiharidusvõrgus. Selgus, et Nõmme sovhoosi ja rajooni täitevkomitee juurde olid loodud põllumajanduse ökonomika seminarid, ¼ Kilingi-Nõmme trükikoja töötajatest soovis õppida parteiharidusvõrgus ning Kilingi-Nõmme Metsamajandi juurde oli komplekteeritud 2 õpperingi.

4. septembril pidas Kilingi-Nõmme kooperatiiv liikmete koosolekut.

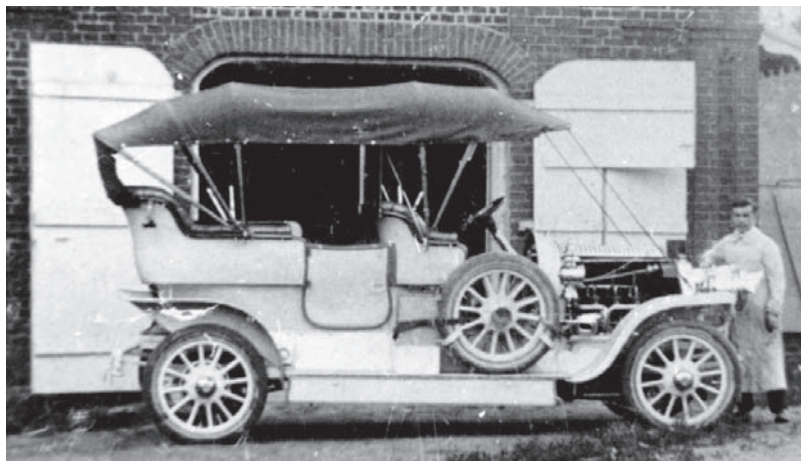
18. septembril korraldas Nõmme sovhoosi kehakultuurikollektiiv kooli staadionil kergetõustiku ja võrkpalli võistluse. Ain Koovit viskas oda 58,86 m, Virve Tallo tõukas kuuli 8,60 m, heitis ketast 27,24 m.

Jäärja külanõukogu likvideerimise tõttu liideti selle territoorium Saarde külanõukoguga, samuti kaotati Kana küla külanõukogu ning alad liideti Tihemetsa külanõukoguga. Saarde küla TSN TK viidi Surtsi külast üle Kilingi-Nõmme linna Pärnu tn 57 II korrusele.

24. septembril sai õpetaja Helmi Talts ENSV Ülemnõukogu aukirja. ENSV Haridusministeeriumi aukirja said Väljaküla 7-kl kooli õppealajuhataja Harda Allikmets ja õpetaja Olev Paju, Kilingi-Nõmme Keskkooli õpetaja Sale Mitt ning Abja rajooni pedagoogilise kabineti juhataja Aita Tänavots. Tali 8-kl. kooli õpetaja Ida Laid sai noore põlvkonna kommunistliku kasvatamise eest rinnamärgi „Haridustöö eesrindlane“.

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi seadusega autasustati Kilingi-Nõmme Keskkooli direktor Hillar Hanssood medaliga „Töövapruse eest“ ning õpetaja Silvia Palget ordeniga „Austuse märk“.

25. septembril suri Kilingi-Nõmme sidemees ja isetegevuslane August Juhani p Riivits (sünd. 19. aug 1924. a).

Woltveti mõisniku Heinrich von Stryki teine sõiduauto „BEESTON-HUMBLER“, mis 1912. a toodi Inglismaalt. Auto seisab 1912. a Woltveti mõisas ühena esimesena Eestisse ehitatud autogaraaži ees koos autojuhiga

Woltveti, Saarde, Kariste, Halliste, Mõisaküla piirkonna korrakaitsete teenijaskonna kokkusaamine eelmise sajandi alul. Taga ukse kõrval sildil kiri „Pärnumaa Woltveti Jaoskonna Politsei“

26. septembriks täitis Kilingi-Nõmme Kohaliku Majanduse Kombinatu tootluste valmistamise aastaplaani, mis oli 1900000 tellist. Keraamikatööstuses mõtlesid vennad Kuno ja Endel Rigolt välja tinavaba glasuuriga ahjupottide valmistamise meetodi.

30. septembril said Kilingi-Nõmme Keskkooli 13. lennu 40 vilistlast kätte lõpumärgid. Lõpetajaid õnnitles õppealajuhataja Mirjam Bergvald.

Abja rajooni koolinoorte sügisel spordivõistlusel olid Kilingi-Nõmme Keskkoolest parimad: Arvo Aldoja – kaugushüppes 4,25 m; Rein Lehtmaa

– 300 m jooksus 47,6 sek; Mare Olde – kõrgushüppes 1,25 m; Viuu Vaik – odaviskes 22,93 m; Jüri Rumin – 100 m jooksus 12,7 sek; Mati Pukk – kõrgushüppes 1,50 m; Ülo Akkel – odaviskes 47,85 m; Eva Villers – 600 m jooksus 1,56 min, kõrgushüppes 1,40 m; Virve Tallo – kettaheites 28,17 m; Lembit Võime – 200 m jooksus 25,8 sek. Väljaspool võistlust said häid tulemusi Ilmar Pikkur 1000 m jooksus 2,51,2 min, Priit Tallo kaugushüppes 5,80 m ja Ain Koovit odaviskes 61,08 m.

Jätkub

Olev Paukson

Rohelise Jõemaa Koostöökogu taotlusvoor 18.10.–25.10.2021

Rohelise Jõemaa Koostöökogu avab taotlusvoor projektitaotluste vastuvõtmiseks. Taotlusi võetakse vastu Põhja-Pärnumaa vallas ning haldusreformile eelnenud piirides Põhja-Sakala valla endiste Kõpu ja Suure-Jaani valla osas, Tori valla endiste Tori, Are valla ning Sindi linna osas, Saarde valla endise Surju valla osas, Pärnu linna Paikuse osavallas ja Kehtna valla Järvakandi osavallas tegutsevatelt ettevõtjatelt, mittetulundusühingutelt, sihtasutustelt ja kohalike omavalitsustelt järgmistest meetmetest:

COVID-19 meede: COVID-19 põhjustatud kriisi mõjude leevendamine. Meetme eesmärk on Rohelise Jõemaa Koostöökogu piirkonnas COVID-19 põhjustatud kriisi mõjude leevendamine. Toetatatakse ettevõtluse arendamist, sh toodete ja teenuste arendamist, majandustegevuse mitmekesistamist, koostööd ja investeeringuid. Toetuse miinimumsumma 3 000 eurot ja maksimumsumma 25 000 eurot.

Meede 4: Kogukonna meede, jätkusuutlik kogukond, kogukonna teenused ja taristu. Toetatatakse kogukonna (sh laste ja noorte) ühisteguvust, vahendite soetamist ning investeeringuid. Toetuse miinimumsumma 3 000 eurot ja maksimumsumma 30 000 eurot.

Igasse meetmesse võib taotleja esitada ühe projekti samas taotlusvoorus. Taotleja peab vastama LEADER-meetme määruses § 27 loetletud tingimustele ning esitada nõutavad dokumendid ja projektitaotluse hindamiseks vajaliku lisainformatsiooni vastavalt LEADER-meetme määruse ja kohaliku tegevusgrupi nõuetele.

Projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 10.12.2021. Täpsem informatsioon strateegia, meetmete, hindamiskriteeriumite ja taotluste menetluskorra kohta koduleheküljel www.joemaa.ee. Konsultatsiooni aja palume eelnevalt kokku leppida tel: 528 1275 või 5306 4810 või info@joemaa.ee. **Taotluste vastuvõtt toimub ainult elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonnas ajavahemikul 18.10 – 25.10.2021. a.** Taotluste vastuvõtu ajal konsultatsioone ei toimu.

LEADER EESTI

23. OKTOOBER KELL 17:00
KILINGI-NÕMME KLUBIS

SAARDE VALLA SÜNNIPÄEVA KONTSERT - TANTSUÕHTU

Kontserdil antakse üle Saarde valla tunnustused.

Esinevad Andre Maaker ja Ain Agan.

Peale kontserti sünnipäevavõtt!

Avatud kohvik

Tasuta

Tantsumuusikat
mängib ansambel
Sinu Naine

SISSEPÄÄS VASTAVALT EV COVID-19 NÕUETELE!

30.september
algusega 11.00
SURJU
RAHVAMAJAS

TÄHISTAME KOOS

EAKATE PÄEVA

Külas
ansamblist LAINE
tuntud laulja Merle Lilje

Sisepääs:

- *lõpule viidud vaktsineerimise tõendi;
 - *läbi põdemise tõendi;
 - *negatiivse koroonatesti ettenäitamisel.
- Kohapeal kiirteste ei tehta.

Eakate päev

Kilingi-Nõmme klubis
1. oktoobril kell 11:00

TANTSUKS MÄNGIB UDO JAKOBSON JA
HUMOORIKA VAHEPALAGA ESINEB ARVO PEDE

AUSTAME VÄÄRIKAID ABIELUJUUBELIPAARE

VASTAVALT VABARIIGI VALITSUSE KORRALDUSELE VÕIVAD ÜRITUST KÜLASTADA ISIKUD, KUI ON TÄIDETUD VÄHEMALT ÜKS JÄRGMISTEST TINGIMUSTEST:

- ISIK, KES ON ALLA 18-AASTANE;
- ISIK, KES ON ERIVAJADUSEGA, MILLE TÕTTU EI OLE TEMA TESTIMINE TERVISLIKKU SEISUNDIT ARVESTADES MÕISTLIK;
- ISIK, KES ON COVID-19 HAIGUSE LÄBI PÕDENUD
- ISIK, KES ON VAKTSINEERIMISKUURI LÄBINUD
- ISIK, KES ON TEINUD KUNI 48 TUNDI VAREM ANTIGEENI KIIRTESTI VÕI KUNI 72 TUNDI VAREM PCR-TESTI.
- VAJADUSEL VÕIMALIK TEHA KOHAPEAL KIIRTEST.

SPORT

Lõppes Saarde kinnise discgolfi sarja 2. hooaeg

2021 hooajal õnnestus läbi viia kõik kaheksa planeeritud etappi. 50 osalejast lõpetas sarja 17, st osales minimaalselt viiel etapil. Kõige tasavägisem heitlus esikohale säilis viimase etapini noormeeste (2003-2007) vanuseklassis. Vaid kaheviskelise paremusega Robert Plataisi ees võitis kokkuvõttes esikoha Robin Vainlo. Janek Mändmetsal viimane etapp ebaõnnestus ja talle kokkuvõttes 3. koht. Veel kaks etappi enne lõppu olid pinged õhus ka meeste vanuseklassis. Kõige ohtlikemate

konkurentide puudumisel õnnestus Erki Kanguril pingevabalt olla ülekaalukalt parim. Erki kordas ka 7. etapil enda nimel olevat võistluste rekordit (-14 alla par). Teine koht Gerhard Gustav Pikkorile ja kolmas Markos Maidlele. Poistest (2008-...) võitis kindlalt Rico Kalde. Teine koht Villu Kaldele ja kolmas Karlis Orm Kangurile. 2008 ja hiljem sündinud tüdrukute võitja on Margot Klettenberg. Neidude parim on Marie Kielas Margaret Klettenbergi ees. Naiste arvestuses oli võit-

dukas Reine Klettenberg. Teine ja kolmas koht kuulusid Kätlin Laurile ja Helle Bergile. Kõigil võitjatel õnnestus korrata oma eelmise aasta saavutust. Aitäh COOP Kilingi-Nõmmele ja Discsport Pärnule võistlusarja toetamise eest.

Vaid päev varem Kilingi-Nõmme rajal toimunud Hole-In One nädalamängu 19. etapil olid mitmed meie valla discgolfarid poodiumil. Rico Kalde võitis Metrix 851-899 arvestuses. Samas kategoorias oli poodiumi kolmandal astmel Robert Platais. Met-

rix 900+ 3. koha võitis Erki Kangur. Metrix 850 ja alla kategooria 3. koht kuulus Haivar Kielasele. Naistest olid poodiumil ainult Saarde naised. Esimesest kohast alates – Kelly Eha-vee, Marie Kielas ja Kätlin Laur.

Järgmine võistlus Kilingi-Nõmme rajal on planeeritud 9. oktoobriks kui toimuvad 8. Kilingi-Nõmme lahtised MV discgolfs. Seni on Saarde sportlastest ainsana rändkarikale graveeritud Rico Kalde nimi.

Fotod: Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme staadionil toimus kergejõustikupäev

10. septembril toimunud kergejõustikupäeva protokollist leiab 241 noore kergejõustiklase tulemused. COVID19 tingituna selgitasid Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi koolinoored juba teist aastat järjest koolispordi mitmevõistluse paremusjärjestuse kooli siseselt. Põnev heitlust mitmevõistluse esikohale toimus PU16 vanuseklassis Henri Sireli ja

Elmar Jefimovi vahel. Kokkuvõttes Elmari 12-punktiline edu võrdub ca 1,5 sekundiga 1000 m jooksus. TU 18 vanuseklassis parandasid kõik kolm poodiumile pääsenut seni kehtinud vanuseklassi rekordit. Grethe Karoline Kaljaste võitis Nora Pärna ja Gertrud Liebenau ees. PU 18 vanuseklassi uue rekordi püstitas Tõnis Hendrik Tallo.

Fotod: Hele-Riin Kutsar

8. Kilingi-Nõmme lahtised meistrivõistlused

DiscGolfis

9. oktoober, algus 12.00
Kilingi-Nõmme discgolfi rajal

Võistleva pääsevad kõik 18 a. ja vanemad vaktsineerimis-, läbipõdemis- või testitõendiga. Alla 18 aastased ei pea tõendit esitama. Haiglasena ära tule!

Eelregistreerimine kuni 8. oktoober
www.discgolfmetrix.com

Peakohunik: Erki Kangur, +372 53936772,
Info: erki94@hotmail.com

KERAAMIKA ÕPITUBA

Surju Raamatukogus
kolmapäeval 6. oktoobril
kell 10.30

**Edaspidi toimuvad õpitoad kord kuus kokkulepitud kuupäeval kell 10.30.

**Oodatud on kõik huvilised!
Juhendaja keraamik Ene Tapfer
info 56696839

TIHEMETSJA HUVI- JA SPORDIKESKUSES

LOOMERING LASTELE JA NOORTELE

NELJAPÄEVITI ALGUSEGA KL 16.30

OLEME RÕÕMSAD JA TOIMEKAD, TOETAME SÄRAVAID IDEID...KUI ON SOOVI, TULE SINAGI!!!

Kuhu minna meie vallas

Teisipäeval, 28. septembril kell 16.00
keraamikaring lastele ja kell 17.00 keraamikaring
täiskasvanutele Ateljee 46.

Neljapäeval, 30. septembril kell 11.00 Eakate
päeva tähistamine Surju Rahvamajas. Külaskasvatuse
ansamblist Laine tuntud laulja Merle Lilje.

Reedel, 1. oktoobril kell 11.00 Eakate päeva
tähistamine Kilingi-Nõmme klubis. Etteasted Udo
Jakobsonilt ja Arvo Pedelt.

Laupäeval, 2. oktoobril kell 8.00 XXI TA OK rogain
orienteerumisvõistlus Kilingi-Nõmmes.

Pühapäeval, 3. oktoobril kell 14.30–16.00 Kilingi-
Nõmme Spordihoones Tantsukursus naistele
õpetaja Kristina Tukku juhendamisel

Esmaspäeval, 4. oktoobril Suurjäätmete ja
klaasijäätmete kogumisring.

Kolmapäeval, 6. oktoobril kell 10.30 Keraamika
õpituba Surju Raamatukogus.

Kell 15.00 Avalik arutelu Saarde valla tuulepargi
ja selle toimimiseks vajaliku taristu eriplaneeringu
lähteseisukohtade ja selle keskkonnamõjude
hindamise väljatöötamiskavatsusest Surju
Rahvamajas.

Kell 17.30 Avalik arutelu Saarde valla tuulepargi
ja selle toimimiseks vajaliku taristu eriplaneeringu
lähteseisukohtade ja selle keskkonnamõjude
hindamise väljatöötamiskavatsusest
Kilingi-Nõmme klubis.

Reedel, 8. oktoobril kell 19.00 Vana Baskini teatri
komöödiatendendus „Lumeroos“. Pilet 22 €, õpilane
ja pensionär 19 €. Piletid Piletimaailmas, Piletilevis
ja Kilingi-Nõmme klubis.

Laupäeval, 9. oktoobril kell 12.00
Kilingi-Nõmme lahtised MV discgolfis
Kilingi-Nõmme discgolfirajal.

Pühapäeval, 10. oktoobril kell 9.00–14.00 Laad
Kilingi-Nõmme kesklinna pargis.
Korraldaja Aire Kiviselg.

Esmaspäeval, 11. oktoobril kell 10.00 Hindpere
Optika silmade kontroll ja prillide müük
Kilingi-Nõmme klubis.

Laupäeval, 23. oktoobril kell 17.00 Saarde valla
sünnipäeva kontsert-tantsuõhtu Kilingi-Nõmme
klubis. Tasuta.

Kilingi-Nõmme klubis kuni 15. oktoobrini
Õpilasteleutajate näitus „Leitame elu paremaks!“

Müüa kuivad ja toored
küttepuid 25 cm – 75 cm,
30 cm võrkkotis.
Kuivad klotid 40 l kotis!
TEL. 513 2013
Sass Veelikelt.

Müüa puitbrikett.
briketipoisid.ee
Kuivad ahjupuid.
Kaminapuid 40 l
võrkkotis.
Telefon **5120 411** Peeter

OÜ ESTEST PR ostab
METSA- JA
PÖLLUMAAD

Tel 504 5215,
514 5215
info@est-land.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Toimetused ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile
signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.

Õnnitleme!

September

VIKTOR SIKK	95
FRIEDRICH TILK	93
HELJO PULK	93
LAINA PÄRNMÄE	93
LEIDA LUIGA	92
VILMA ISAITŠENKO	92
ELLI LILLELEHT	90
SALME ARABKAJEVA	88
VOLDEMAR TAMM	87
EHA UIBU	87
VIRVE RUUSOJA	87
HELMİ KALDE	86
EHA VÄGINEN	85
ILVI ILVES	85
LUULE VASSILJEVA	85
LINDA KAHEST	83
VIRVE PÄÄSUKE	83
EHA PETERS	83
KALJU LUTS	83
MIHKEL LINK	82
REIN VIIMNE	82
HEINO TALTS	82
JAAN PIIRMETS	81
PILLE HEIDE	81
TIIT JAANISTE	81
LEMBIT SOOSALU	81
ARVO LÄTTE	81
EHA PALMEOS	80
ANTS RAIEND	80
ANTS TAMM	80
MAIMU PIKKUR	80
JÜRI ISAND	75
MAIMU SAKS	75
ASTA PULK	75
KARI HEIKKI JOHANNES	
MYKKÄNEN	70
ENE ATTIM	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avalda-
mist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aad-
ressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või
telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu
15. kuupäevaks.

TEADE TANTSUHUUVILISTELE!

Alates 3. oktoobrist hakkab iga pühapäev
kell 14.30–16.00 Kilingi-Nõmme spordihoones
toimuma tantsukursus naistele õpetaja
Kristina Tukku juhendamisel. Alustame
bachataga, aga plaanis ka muud tantsustiilid.
Kursust toetab Saarde vald.

Lisainfo:

Marje Kask, e-post marjeks@gmail.com

Korstnapühkija Rainer Pirjo

Tase 4
kutsetunnistuse nr 153050

tel 5844 0510
rainer010203@hotmail.ee

www.korstnad-kolded.ee

Uued vallakodanikud

Andra ja Harri Krammi perre sündis
29. augustil poeg **LEONHARD KRAMM**

Merike Kuke ja Tõnis Koidu perre sündis
07. septembril poeg **MATTIAS KOIT**

Egge-Ly Partsi ja Martin Põri perre sündis
14. septembril tütar **EMILY PÕRI**

Pärnumaal toimub
esmakordselt
KUULMISPÄEV,
kus kohal on ka
KUULMISBUSS

HEA KUULMINE – HEA ELU!
30. septembril 2021 kell 11.00–16.00
Pärnu Sotsiaalkeskuses Metsa 10

Ootame kõiki huvilisi, eriti oodatud on:

- kellel endal või kelle lähedasel esineb igapäevaelus raskusi ümbristavate inimeste kõnest arusaamisega;
- kes vajavad teadmisi kuulmishoiu ja kuulmislanguse kohta;
- kes vajavad nõuandeid, kuhu pöörduda ja millised võimalused on olemas, et Sinu ja/või Sinu lähedase elukvaliteet nõrgenenud kuulmise tõttu ei langeks.

Toimuvad loengud ja esitlused, kohal on viipekeeleõpetajad ja kirjutustõlgid. Kuulmisbussis viiakse läbi tasuta nõustamist ja kuulmise testimist (skriining). Esmatasandi kuulmisnõustajad, kuulmiskeskuste esindajad ja abivahendite pakkujad abistavad parimate lahenduste leidmisel. Huvi- lised saavad aimu ka tinnitusest ja Ménière'i sündroomist. Meelt lahutab Seljametsa vokaalansambli Helin kontsert.

Rohkem infot: <https://parnumaa-vaegkuuljad.home.blog/uritused-2/>
Helle Harjakas, Pärnumaa vaegkuuljate esinaine
Tel 5819 3496, e-post: helle.harjakas.001@mail.ee

NB! Meie palve on, et vaegkuulja saaks suhelda ilma maskita inimesega. Seega oleme otsustanud kontrollida vastavaid tõendeid. Ootame külastajalt kas vaksineerimispassi või COVID-19 haiguse läbipõdemise tõendit või negatiivset COVID-19 testitõendit (SARS-CoV-2 antigeen-RTD). Test peab olema tehtud kuni 48 tundi enne külastust. SARS-CoV-2 RT-PCR test peab olema tehtud kuni 72 tundi enne külastust.

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järeelmaksuvõimalus.
Info tel. 5669 6987 Janek

Mälestame lahkunuid

JÜRI UUSTAMM
16.05.1941 – 29.08.2021

ELMAR MURU
08.06.1936 – 01.09.2021

ARRO TALTS
04.06.1957 – 09.09.2021

ENDEL MURUMAA
03.07.1933 – 11.09.2021

HELJU MURU
23.05.1929 – 11.09.2021

AUGUST MARTENS
02.02.1944 – 21.09.2021